

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně
v týdnu od 10.9. do 16.9. 2012

Ing. Mgr. Karel Hlaváček

září 2012

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

12. 9. 2012 představila Evropská komise návrh nového typu bankovního dohledu v eurozóně. Podle tohoto návrhu by Evropská centrální banka (ECB) měla získat dohledové pravomoci nad komerčními bankami jednotlivých států eurozóny s tím, že tak bude možno zajistit lepší finanční stabilitu. To by znamenalo rovněž změnu v postavení národních centrálních bank, které by se dostaly do postavení prostředníka mezi komerčními bankami daného státu a ECB. Podle předsedy Komise Josého Manuela Barrosa tak dojde k vyřešení současné situace, kdy banky jsou nadnárodní, ale dohled zůstává na národní úrovni. Kladně na tento návrh reagoval Evropský parlament (EP), ovšem s tím, že by rád získal v procesu vytváření nového typu dohledu spolurozhodovací pravomoci. Výhrady má např. německá centrální banka nebo německý ministr financí Wolfgang Schäuble, jimž je ale namítáno, že návrh Komise vzešel na doporučení Evropské rady, v níž podstatnou roli hraje německá kancléřka Angela Merkelová.¹ Za „absolutně nepřijatelný“ označil návrh švédský ministr financí Anders Borg.² Podle návrhu by nový dohled měl začít fungovat již v polovině roku 2013 pro největší banky, pro všechny banky pak od počátku roku 2014. Nejasný dosud zůstává dopad nového typu regulace na státy mimo eurozónu; návrh Komise zmiňuje „blízkou spolupráci“ národních bank těchto zemí s ECB.³

12. 9. 2012 rozhodl německý Spolkový ústavní soud, že Evropský stabilizační mechanismus (European Stabilization Mechanism, ESM) je v souladu s německou ústavou, ovšem pouze za předpokladu, že jakýkoli nárůst německé účasti ve fondu bude podléhat rozhodnutí parlamentu. Případný opačný verdikt by býval znamenal zastavení ratifikačního procesu hlavního záchranného mechanismu, který byl navržen jako obrana proti současné krizi eurozóny. ESM tak zřejmě bude moci začít fungovat již v říjnu 2012, tj. s tříměsíčním zpožděním vzhledem k původnímu plánu. Spolkový ústavní soud považuje za kompatibilní s německým Základním zákonem rovněž fiskální úmluvu o rozpočtové disciplíně,⁴ která by měla vstoupit v platnost nejdříve k 1. lednu 2013.⁵

¹ Europolitics 4485, ECB to oversee all Eurozone banks, 13. 9. 2012.

² Eubusiness.com, ECB bank supervision plan „unacceptable“: Sweden, 15. 9. 2012, <http://www.eubusiness.com/news-eu/finance-public-debt.idj/>

³ Euobserver.com, ECB to become bank union supremo, 12. 9. 2012. <http://euobserver.com/news/117508>

⁴ Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě hospodářské a měnové unie, komentář Parlamentního institutu, <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=82877>

⁵ Euobserver.com, Sighs of relief as German court approves the bailout fund, 12. 9. 2012, <http://euobserver.com/institutional/117520>

Dne 14. 9. 2012 se na Kypru konalo neformální setkání ministrů financí, na němž byly projednávány mimo jiné řecké reformy nutné pro poskytování další pomoci Řecku. Jak uvádí Euobserver v citaci diplomatických zdrojů, „sešlo Řecko zcela z cesty“; momentálně se v rámci Trojky (EU-ECB-Mezinárodní měnový fond) řeší škrty ve výši 11,5 miliard eur, které měly být implementovány do konce června 2012. V rozhovorech nicméně údajně nově došlo k pokroku. Dobrou zprávou pro věřitele Řecku je také reaktivace privatizačního programu, který by měl přinést Řecku prostředky.⁶ Neformálně se ale kvůli celkově neutěšené situaci hovoří o třetím záchranném balíčku pro Řecko, což je ale zatím politicky neprůchodná varianta. Vyloučena není pomoc Řecku formou restrukturalace řeckých dluhopisů v držení ECB.⁷

⁶ Eubusiness.com, Privatisations, a long-haul task in debt-wracked Greece, 16. 9. 2012, <http://www.eubusiness.com/news-eu/greece-public-debt.idk/>

⁷ Euobserver.com, More pressure on Greece as finance ministers meet, 14. 9. 2012, <http://euobserver.com/economic/117537> , Europolitics 4486, Echoes of the Crisis, 14. 9. 2012.